

Framst. nr 47/1971.

FINANSUTSKOTTETS betänkande nr 6/1971-72 med anledning av Ålands landskapsstyrelses framställning till Ålands landsting med förslag om utverkande hos Ålandsdelegationen av ett extraordinarie anslag för landskapets elkraftförsörjning.

Sedan landstinget över förenämnda framställning inbegärt finansutskottets betänkande får utskottet, som i ärendet hört direktören för Ålands Kraftverksaktiebolag Rainer Mattsson och direktören för Ålands Elandelslag Bertil Andersson, värdsamt anföra följande:

Såsom av den utredning landskapsstyrelsen förebragt i framställningen framgår har elkraftförbrukningen under år 1960-1970 ökat betydligt mer än vad prognoserna förutsade vid tidpunkten för tillkomsten av nuvarande ångkraftverk. För att tillgodose den ökade efterfrågan på elkraft har trenne olika alternativ undersökts med 1967 såsom basår. Därvid har det klart visat sig, att alternativet fjärrkraftöverföring från Statens Vattenfalls nät i Sverige skulle vara det mest förmånliga. En senare omräkning med 1970 som basår visar ännu större skillnader till förmån för detta alternativ i jämförelse med en utbyggnad av det egna kraftverket.

De beräknade totalkostnaderna för projektets första skede innefattande kabelförbindelser och utbyggnad av stamlinjerna på Åland skulle enligt utförda kostnadsberäkningar uppgå till 22.110.000 mark. Förutom nu äskat anslag om 8.554.000 mark skulle i första hand kortfristiga krediter användas för att täcka finansieringsbehovet.

Med särskilt beaktande av elkraftens betydelse för näringslivets utveckling i landskapet, icke minst under den tid utvecklingslagstiftningen är gällande, har utskottet för sin del omfattat landskapsstyrelsens förslag om att landstinget skulle till Ålandsdelegationen ingå med nu föreslagen framställning om extraordinarie anslag. Att statens medel på detta sätt skulle användas för en utbyggnad av elkraftförsörjningen i landskapet motiveras också av att staten bl.a. genom atomkraftverk deltar i en motsvarande utbyggnad av elkraftförsörjningen i riket.

På basen av de sakuppgifter som förebragts utskottet, har utskottet icke funnit anledning till anmärkningar mot projektet som sådant. Utskottet önskar endast upprepa sitt tidigare i ärendet framställda önskemål om att berörda el-företag skulle sammangå och att de förberedelser som redan gjorts så snart som möjligt skulle följas upp med beslut om fusion.

-2-

Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet vördsamt föreslå
att Landstinget måtte till Ålandsdelegationen ingå med framställningen i
den lydelse landskapsstyrelsen föreslagit.

Mariehamn, den 20 december 1971.

På finansutskottets vägnar:

Folke Woivalin
ordförande

./ . Sune Carlsson
sekreterare.

Närvarande i utskottet: ordföranden Folke Woivalin, viceordföranden
Wilén (delvis) samt ledamöterna Bamberg, Mattsson och Elmer Jansson
(delvis) samt suppleanten Friberg (delvis).

Till Ålandsdelegationen

från Ålands landsting.

Ålands elkraftförsörjning tillgodoses för närvarande från Ålands Kraftverksaktiebolags ångkraftverk i Mariehamn som togs i drift 1959. Som underlag för ångkraftverkets dimensionering lades en prog-

nos uppgjord av Ekono över elkraftbehovets utveckling. Denna prognos gav följande riktvärden:

År	1960	1965	1970	1975
Effektbehov MW	2,1	2,7	3,35	4,0
Energibehov GWh	6,7	8,9	10,9	13,2

Utvecklingen har i verkligheten varit följande:

År	1960	1965	1970
Effektbehov MW	2,6	4,3	8,6
Energibehov GWh	7,9	15,8	36,4

Effekt- och energibehovet har sålunda ökat i en mycket snabbare takt än vad som förutsågs eller med 18-20 % årligen. Denna ökningstakt råder fortfarande och den prognos som nu föreligger ger följande värden för utvecklingen:

År	1975	1980	1985	1990
Effektbehov MW	17,0	31,0	45,0	66,0
Energibehov GWh	60,0	115,0	165,0	240,0

På grund av ovannämnda utveckling hittills och prognosiserade veckling måste en utbyggnad göras för att tillgodose landskapet Ålands elkraftbehov.

För att förverkliga denna utbyggnad har följande alternativ undersökts.

- I. Utbyggnad av det nuvarande kraftverket medelst ång- och gasturbinkraftverksenheter.
- II. Fjärrkraftöverföring från Imatran Voimas nät på fastlandet
- III. Fjärrkraftöverföring från Statens Vattenfalls nät i Sverige

Utredningen visade en klart lägre kostnad för alt. III, fjärrkraft från Sverige. En kraftöverföring från Sverige bygger på 84 kV sjökabel från Vaddö till Tellholm i Hammarland och därefter luftledning via Hellesby till Tingsbacka där transformering 70/45 kV sker och där huvudställverket för 45 kV-ledningarna till Mariehamn, Godby och Svinö befinner sig. I Tingsbacka placeras även ett

reservkraftverk med gasturbin.

Statsrådet beviljade den 4 september 1970 Ålands Kraftverksaktiebolag tillstånd att ingå avtal med Statens Vattenfallsverk i Sverige beträffande överföring av elektrisk energi mellan Finland och Sverige och mellan Sverige och Finland.

Den elenergi som överföres medelst en fjärrkraftförbindelse är producerad i vattenkraftverk och i stora värmekraftverk, i ökande omfattning atomkraftverk, med låga produktionskostnader. Elenergi producerad på detta sätt och tillgänglig på Åland ger konsumenterna här möjlighet till ett elenergipris motsvarande det som står konsumenterna till buds på fastlandet där anslutning till stamlinjenät är möjlig. Då en sådan anslutning icke är möjlig bör landskapet erhålla ekonomiskt stöd motsvarande merkostnaden mellan den elkraft som överföres medelst en fjärrkraftförbindelse från Sverige och de kostnader elkraften skulle betinga vid anslutning till Imatran Voimas stamlinjenät om det vore tillgängligt på Åland.

Medelpriset för den elkraft, som eldistributörer av motsvarande storleksordning i riket inköper elkraft från Imatran Voima utgör i dag 5,75 p/kWh. Kostnaden för elkraften på Åland skulle enligt bilagda uträkning för elkraft från Sverige under 10-årsperioden 1973-82 belöpa sig till 6,79 p/kWh vid en beräknad förbrukning om 822,5 milj.kWh. Skillnaden i priset per kWh utgör 1,04 p, varför merkostnaden utgående från detta skulle utgöra $822.500.000 \text{ kWh} \times (6,79 - 5,75) = 8.554.000 \text{ mark}$.

Investeringarna har enligt de bifogade tabellerna beräknats för att täcka det prognostiserade elkraftbehovet fram till 1990. Totalt belöper sig kapitalkostnaden för prognosperioden till 40.269.000 mark. Under denna tid förutsättes utbyggnad med bl.a. två gasturbiner som dock icke medtagits i föreliggande beräkningar ens till den del de blir aktuella inom den första 10-årsperioden. I detta skede

baseras beräkningarna sålunda på investeringar om 22.110.000 mark. Finansieringen till övriga delar - utöver extraordinarie anslag - synes för närvarande bliva beroende på kortfristiga krediter.

Utöver prognosen över den beräknade elkraftförbrukningen kan nas att antalet tariffenheter på landsbygden som 1970 var 45.000 räknas 1973 stiga till 52.000 och 1982 till 70.000 tariffenheter.

Fördelningen av det åskade anslaget om 8.554.000 mark skulle efter en beräkningsgrund enligt vilken dagsvärdet av kostnaderna stamlinjerna, 4.870.921 mark, med 9 procents ränta under den aktiva 10-årsperioden utgör c. 2 milj. mark medan för fjärrkraftöverföringen med beaktande av investeringskostnaderna beloppet skulle göra 6,5 milj. mark.

Med hänvisning till ovanstående får Ålands landsting vördsamt hålla

att Ålandsdelegationen måtte be-
ja ett extraordinarie anslag om
8.554.000 mark för landskapets el-
kraftförsörjning.

Mariehamn, den 20 december 1971.

På landstingets vägnar:

Alarik Häggblom
Alarik Häggblom
talman

Folke Woivalin
Folke Woivalin
vicetalman

Olof Jansson
Olof Jansson
vicetalman.

Nr 127/1971.

18.

Landskapsstyrelsens framställning till Ålands landsting med förslag om utverkande av ett andra tillägg till extraordinarie anslaget för om- och tillbyggnad av Ålands centralsjukhus. (Nr 48/1971).